

UNITARIUS
*
MOZES ANDR.
HAGYOMANYA

Egyháztörténelmi adatok.

CXLIV.

A désfalvi templombeli székek a XVIII. sz.-ban.

1715 jun. 26-án Désfalván tartottak zsinatot az unitáriusok. A templomot restaurálták ez ünnepi alkalomra nagy részt Désfalvi Simon Mihály personalis költségén. A falu nemes urai közt valami viszály keletkezett a megváltozott templombeli ülőhelyek miatt és Simon Mihály uram magához a zsinathoz fordult, hogy jelöltessen ki illő székhelyet az ő feleségének. Az alább közölt két első okmány ez ügy elintézéséről szól. A III-dik okmány szintén hasonló viszályt intéz el, öregebb nemes asszonynak adván elsőséget egy fiatal menyecskének, Suki Borbárának, hátrább tételével.

I.

Ao 1715. 26 junii. In consistorio generali unit. Celebrato in ecclia Desfalviensi super subselliis templi eiusdem ecclae talis facta est determinatio: Minthogy e mostani alkalmatossággal ez helyen celebráltatott Sz. Consistorium méltó consideratioba vötte azt, hogy a méltóságos úr Désfalvi Simon Mihály uram ez hazában isten kegyelmességéből felséges királyunk és fejedelmünk personalissinak egyik érdemes tagja, melyhez képest kívánván a Méltóságos ur ő kglme az Unit. templomban feleségének székhelyet: megtekintette a sz. Consistorium a Méltóságos ur dignitása kívül ez helyben is levő istenházához való szorgalmatos hűségét és buzgóságát, egyszerűsmind méltó kívánságához illendő jussát: valahol az ur kívánja székeinek helyeztetését, abban az ő kglme kívánságának nagy szeretettel s engedelemmel annuál a sz. Consistorium, bizonyos lévén abban, hogy a község székeinek is turbáltatása nem lészen.

Extra dt. per juratum S. gener. Consist. Unitar. Notarium

Sigismundum Pálffy, mp.

(L. S.)

II.

Mű Kis-Solymosi Konez Boldizsár, a küküllő vármegyei unitaria eceláknak esperese és a dicsőszentmártoni ecclesiának praedicatora, Homoród-Szent-Mártoni Pál ezen tractusbeli unitaria

ecclesiákbeli societásnak hütös notariusa és a küs-sárosi ecclának praedicatora, Némai István hütös assessora és a désfalvi ecclesiának praedicatora és Kapusi Miklós a haranglábi ecclának praedicatora. Adjuk tudtukra mindeneknek, a kiknek illik, mostaniaknak és jövődöbelieknek e levelünk által, quod in hoc anno praesenti 1715 die 6. mensis julii, midőn volnánk e feljebb említett Küküllővármegyében Désfalván azon ecclesiabeli nemü-nemü difficultásoknak eligazítása végett, mely nevezetesen orialodott volt a templombeli székeknek részszerint való megváltozása miatt, restauraltván belől a templom a tekintetes ur Simon Mihály uram istenes indulatjából tulajdon költségével, jelen lévén ugyanott velünk együtt a patronusok és nemesség részéről maga megnevezett ur Simon Mihály uram, Nemzetes Simon János és György, Belényesi Mihály, Bánffi Mihály és Sámuel Deák uramék, a parasztság is nagyobbára személyek szerint; tovább való difficultásoknak eltávoztatására tisztünk és hivatalunk szerént tettünk a székek és azokban való ülésnek rendiről az alább megirt módszerint való dispositiot és rendelést.

Elsőbben a templomnak napkelet felől való ajtaján jobb kézre a fal mellett van a megnevezett ur ő kglme széki, azon szék előtt, melyet ő kglme maga szolgálai számára csináltatott, a felső végibe üljenek Pataki István és alsó Szász Mihály, azon feljül a paghon alatt öreg Ponta Miklós és Nagy Márton. A boltozás alatt azon részen való fal mellett van a Boneza Ferencz és György Uramék Széki. Azonfelyül Bánffi Mihály és Lőrinczi Mihály uramék Széki. Azonfelyül Simon János és György és Sámuel Deák uramék széki. A másik renden az éneklő Chorus mellett elől van a Pataki Ferencz, Belényesi Mihály és Péter uramék széke.

Ennek hátamegett való első székben üljenek rendszerint: Veress István, Miklós és Mihály, ifj. Ponta Miklós, Egri György.

A második székben vagy rendben: Veress György, Szász István, felső Szász Mihály, Nagyobb Küs István, Ponta Márton.

A harmadik rendben: Székely István, ifj. Küs István, Szabados Ferencz, Székely Mihály, Csiszér Mihály.

A negyedik rendben: Szász Márton, Nagy Mihály, Szabó József, Lőrinczi Ferencz. Az ötödik rendben: Bartha Ferencz, Osváth Ferencz. Ebbe a székbe bemehessen, ha valaki ennek utána szék nélkül lenne.

Az asszonyok székei a predikáló szék felől való szeren ilyen renddel vannak: Elöl van az asszony Simon Mihályné asszonyom széki, Consequenter mindjárt a Pásztai Ferenczné és Belényesiné asszonyomék Széki. Ennek háta megett hagyatik az első szék az asszony Simon Mihályné asszonyom szolgálóinak, a melybe beülhetnek: Jakab Ferenczné, Lőrinczi Ferenczné és István Mesterné. A második rendben v. székben üljenek: Veress Istvánné, Veres Györgyné, felső Szász Mihályné. A harmadik rendben: Veress Miklósné, Pontha Miklósné és Mártonné. A negyedik rendben: Székely Mihályné, Nagy Andrásné, nagyobb Küs Istvánné, Szász Mártonné. Az ötödik rendben: Egri Györgyné, Bartha Ferenczné,

ifj. Küs Istvánné. A hatodik székben: Szabados Ferenczné, Csiszér Mihályné, Csiki v. Küs Miklósné.

A templomnak másik oldala felől való szeren, a napkeleti ajtón belől van legelől a Simon Györgyné, Bánffi Mihályné és Lőrinczi Mihályné asszonyoméék széki Utána ennek öreg Boneza Györgyné, Simon Jánosné, Sámuel Deákné széki. A harmadik szék rendeltetett ifj. Bonezáné asszonyomééknak és a kiknek leányinak azon atyafiak közül az előtte való székben helyek nem lehetne. A negyedik rendben üljenek: Papné s Mesterné, Ilyefalvi Mihályné, Veress Mihályné. Az ötödik rendben Pataki Istvánné, Székely Istvánné, alsó Szász Mihályné. A hatodik rendbe: Nagy Mártonné, Szász Istvánné, Nagy Jánosné. A hetedik rendben: Agoston Istvánné és több özvegy asszonyok.

Mely intézésünknek és rendelésünknek mindkét részről való rendek consentiálván és helyben hagyván, rendeletünknek állandó megtartására végeztük, hogy valaki, férfi vagy asszony ehez tartani magát nem akarná, hanem contumaciter az ellen cselekednék és másnak rendeltetett székbe erőszakosan be ülne és tisztességét meg nem adná, eo facto tizenkét forint poenában incurraljon, és ennek nagyobb crösségire adtuk e peesétünkkel és kezünk írásával megerősített levelünket. Anno, die, locoque Supra Jidem qui Supra. Correcta per nos

Solymosi K. Boldizsár

H. Sz. Mártoni Pál Notarius mpr.

Unit. esperes mpr. (L. s.)

(L. s.)

Némái István assessor mpr. (L. s.)

Kapusi Miklós mpr. (L. s.)

III.

Complanatio Cxtiana (= Christiana).

Lévén Ns. Küküllő vmegyében Désfalvi Unitaria Sz. Eeclában a tek. Nemzetes néhai Jármí Mihály uram relictája tek. Nemz. Gálfalvi Esztébet és néhai Mltgs ur Suki István relictája Mltgs Jármí Zsuzsánna asszony és ugyan Désfalvi tek. Nemz. Pataki Ferenczné Suki Borbára asszonyok között valami templombeli szék felett disharmonia.

A tek. nemzetes Jármí Mihályné, tek. nemz. Gálfalvi Erzsébet asszony ó kglme tovább nem szenvedhetvén magán ejtett méltatlanságot t. i. de die protest. ez előtt egy-két vasárnapal közönséges isteni tiszteletre lőtt egybe gyűléskor a nevezett tek. nemz. Pataki Ferenczné Suki Borbára asszony által lőtt mindeneknek láttára botránkozással teljes megtaszigáltatását: hivatá ratione incumbentis officii tiszteletes tudós esperes uramot tiszt. Petó Mihály uramot t. Notariusával és assessor társával t. Balás Márton urammal a d.-szentmártoni pappal, nem különben a Mltgs inspector ur Mltgos Horváth Miklós urat és tek. nemz. Belényesi Mihály uramot anno 1763. die 26 julii a praementionált Eeclésiába, kik is compareálúnak ad faciem loci a désfalvi Unitarium templomba.

A holott is *ultra-citroque* a megnevezett pársok *praetensioi* rumináltván, tétetett a *praespecificalt* személyekből álló *mixtum forumnak* a pársokkal is jól megértetvén a dolgot azoknak is *consensusokból*: Hogy a *controversiában* forgó templombeli szék hagyatassék a minthogy hagyatott is a Jármí-háznak, a *mltgos asszony Jármí Zsuzsánna asszony is maga unokájával mltgos* l. B. Kemény Éva *kisasszonynyal együtt atyafiságosan üljenek békességgel a sokszor említett székbe*. Az ifju asszony pedig *tek. nemz. Pataki Ferenczné Suki Borbára asszony iránt deliberaltatott, hogy ő kglme amido in posterum a praetensioban levő székéről in perpetuum abstincajon*, mint a melyhez semmi *jussa is ninesen*, hanem a mostani *tek. nemes és nemzetes Pataki Ferencz uram után való székbe* hogy bejárjon, *Serio admonealtatik*; *alioquin a mostani templomban lőtt taszigálásért is, ha nem supersediálna, a poenalitást a szent szék exigálni el nem mulasztja*.

Extra datum ex protocoll. S. Sedis Unit. ill. Cottui de Küküllő per me Johannem D . . . jurat. Notarium. Anno, die, locoque ut supra mpr.

Közli: KONCZ JÓZSEF.

G y ö n g y m o n d a t o k.

(Újkori íróktól)

H a n y a g s á g.

Félénk tépelődés a tompa mulasztás ólom eseléde, s a mulasztás a esigaléptü és tehetetlen koldusságot vezet. *Shakespere*.

A kik hanyagül járnak el, foglalkozásuk minden terhét szenvedik, s abból nines sem érdemök, sem jutalmuk. *Lambert örgrófné*.

H a n y a t l á s.

Csaknem minden dolog természete az, hogy mikor eljutott a tetőpontra, leszálljon, még pedig nem egyenlő léptekkel: mert a felmenetel lassú, a leszállás gyors. Így van ez a testi erővel is, mely mikor szűnni kezd, nem áll meg; előbb csak titkon, azután nyíltabban alárohan. Ez a sorsa a halandók minden dolgának — kivéve a lelki gyarapodást, értelmi és szellemi fejlődést. *Petrárka*.

H a r a g.

A mely levelet haragunkban írunk, sohase küldjük el azon napon, hanem tegyük vánkosunk alá, s aludjunk egyet rajta. *Jókai*.

Gyűjtötte: KISS MIHÁLY.